

Kariyer Kat?l?m? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kariyer Kat?l?m? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24398>

Özet

Kariyer Katılım Ölçeği (KKÖ), bireylerin kariyer gelişim süreçlerine ne ölçüde aktif olarak katıldıkları ve bu sürece ne kadar çaba harcadıkları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, Faruk Caner Yam tarafından 2019 yılında Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek, bireyin kariyer hedeflerine yönelik planlama yapma, öz değerlendirme, bilgi toplama ve gelişim fırsatları takip etme gibi davranışsal boyutları kapsamaktadır. Türkçeye adaptasyon çalışması, ölçeğin dilsel ve kültürel geçerliliğini sağlayarak, yerel araştırmalarda kariyer katılım düzeyini güvenilir ve geçerli bir şekilde değerlendirme imkanı sunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Kariyer Katılım, Psikometrik, Uyarlama Çalışması, Geçerlik, Güvenirlik, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Ölçek Geliştirme

Yazarlar

Faruk Caner YAM

Amaç

Kariyer Katılım Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin kariyer gelişimine yönelik gösterdikleri aktif çabayı ve kariyer katılım düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek; kişisel değerler, yetenekler ve iş piyasası hakkında bilgi toplama, kariyer hedefleri belirleme ve bu hedeflere ulaşmak için ekstra çaba gösterme gibi davranışları değerlendirir. Ölçek, kariyer danışmanlığı süreçlerinde ve eğitim araştırmalarında bireylerin kariyer planlama yetkinliklerini belirlemek için önemli bir araç görevi görür.

Yapı

Ölçek, kariyer katılım yapısını tek boyutlu olarak ölçmektedir. Bu yapı, bireyin kariyerini proaktif bir şekilde yönetme eğilimini ifade eder. Kariyer katılım, sadece mesleki ilgi alanları değil, aynı zamanda bu ilgi alanları gerçeğe dönüştürmek için harcanan somut eylemleri, planlamaları ve öğrenme çabaları da içerir. Bu yapı, kariyer gelişim teorilerindeki bireysel sorumluluk ve proaktiflik kavramlarıyla yakından ilişkilidir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe formunun yapı geçerliliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Elde edilen uyum iyiliği indeksleri, ölçeğin tek faktörlü yapısının Türk kültürü için iyi düzeyde uyum sağladığını göstermiştir. Temel uyum indeksleri şunlardır: $\chi^2/df=1.61$, GFI=

.93, AFGI = .87, CFI=.97, TLI=.95, IFI= .97, NFI=.92 ve RMSEA=.074. Bu değerler, modelin veriyle uyumlu olduğunu kanıtlamaktadır.

Ölçüt geçerliliği kapsamında, Kariyer Katılım Ölçeği (KKÖ), Mesleki Sonuç Beklentisi Ölçeği, Mesleki Kariyer Planlama Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği ile ilişkisi incelenmiştir. Yapılan Pearson Momentler Korelasyon Çarpımı sonucunda, kariyer katılımın mesleki sonuç beklentisi ($r = .51$; $p < .01$) ve yaşam doyumu ($r = .31$; $p < .01$) ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki içinde olduğu saptanmıştır. Buna karşılık, mesleki kariyer planlama ($r = -.22$; $r < .05$) ile anlamlı negatif yönde ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular, ölçeğin teorik beklentilerle tutarlı olduğunu ve yüksek kariyer katılımın olumlu mesleki ve kişisel sonuçlarla ilişkili olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

Kariyer Katılım Ölçeği'nin Türkçe formunun iç tutarlılık güvenilirliği, **Cronbach Alfa** katsayısıyla değerlendirilmiştir. Hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı (α) **.86** olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin maddelerinin birbirleriyle yüksek düzeyde tutarlılık gösterdiğini ve ölçülen yapının güvenilir olduğunu ifade etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek amacıyla, Türkçe adaptasyon çalışması'nda En Çok Olabilirlik yöntemi kullanılarak Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, orijinal ölçekteki tek faktörlü yapının korunduğunu doğrulamıştır. Uyum iyiliği indeksleri incelendiğinde, ki-kare/serbestlik derecesi oranı (χ^2/df) **1.61** olarak elde edilmiştir. Ayrıca, **RMSEA** değerinin **.074** olması, modelin kabul edilebilir uyum sonuçları içinde olduğunu göstermektedir. Bu analiz, Kariyer Katılım Ölçeği'nin Türkçe formunun teorik yapıya bağlı bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarılama

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dil belirtilmemiş, ancak uyarılama Türkçe için yapılmıştır)

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri veya Yetkinler (Uyarılama çalışması detayları verilmemiştir, ancak kariyer kavramı genellikle genç yetkin ve yetkin popülasyonu hedefler.)

Yaş Grubu: Genç Yetkinler/Yetkinler

Popülasyon Detayları: Adaptasyon çalışması, 2019 yılında Türkiye'de gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Kariyer Gelişimi, Yaşam Doyumu, Mesleki Sonuç Beklentisi, Korelasyon, Geç Tutarlılık, Psikometri

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazışma Adresi: farukcaneryam@hotmail.com

Şinler & Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2019 yılında yayımlanmıştır. Ölçek maddelerine erişim ResearchGate üzerinden veya yazar ile iletişime kurularak sağlanabilir. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Faruk Caner Yam ile doğrudan iletişime kurulması önerilir.

Orijinal PDF dokümanına buradan ulaşılabilir: [kariyer-katilimi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yam, F. C. (2019). Kariyer Katılım Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. II. Uluslararası Öretim, Örenme ve Eğitim Araştırmaları Kongresi (5-7 Eylül 2019). Amasya Üniversitesi, Türkiye.

Erkan, S. (2010). Mesleki Sonuç Beklentisi Ölçeği (Kaynak geçerlik çalışmasında kullanılmıştır).

Erdurcan, M. ve Kırdök, Ö. (2017). Mesleki Kariyer Performans Ölçeği (Kaynak geçerlik çalışmasında kullanılmıştır).

Köker, S. (1991). Yaşam Doyumu Ölçeği (Kaynak geçerlik çalışmasında kullanılmıştır).

Ek Kaynak Linki: [researchgate.net](#)

Kariyer Katılım Ölçeği Maddeleri

Derecelendirme: 1-Fazla değil, 2-Çok az, 3-Biraz, 4-Çok ve 5- Çok fazla

Aktif olarak gelecekteki kariyerim ile ilgili planlama yaptım.

Kariyer hedeflerim için bazı şeyler (fazladan emek, çaba, zorluklar) üstlendim.

Gelecekteki kariyerim için hedefler belirleyip, planlamalar yaptım.

Kariyer gelişimime özen gösterdim.

Kişisel değerlerim, ilgi alanlarım, yeteneklerim ve zayıf olduğum alanlar hakkında gerçekçi bir şekilde düşündüm.

Verenler, mesleki gelişim fırsatları veya istediğim alandaki iş piyasası hakkında bilgiler topladım.

Bana mesleki olarak yardım edebilecek insanlarla iletişimi kurup, bu iletişimi sürdürdüm.

Kariyerimi desteklemek için ileri düzeyde eğitim, öğretim ve etkinliklere gönüllü olarak katıldım.

Kariyer gelişimime yardım edecek durumlar ya da görevler üstlendim.

ARABPSYCHOLOGY.COM